

УТРИМАННЯ ТА РОЗВЕДЕННЯ ГУРАМІ ПЕРЛИННОГО У ШКІЛЬНОМУ АКВАРІУМІ

Вискушенко Дмитро Андрійович

кандидат біологічних наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Андрійчук Тамара В'ячеславівна

кандидат біологічних наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Москвітіна Анастасія Олексіївна

студент
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Вознюк Любов Василівна

вчитель початкових класів
Ліцей №23 міста Житомира ім. М. Очерета

Загальновідомо, що в акваріумі набагато легше спостерігати за організмами, ніж у їхньому природному середовищі існування, розпізнавати особливості їхньої поведінки, забарвлення, харчування та нересту. Правильно оформлений акваріум є унікальною прикрасою будь-якого інтер'єру. Він також допомагає регулювати мікроклімат у приміщенні, підвищувати вологість і запобігати респіраторним захворюванням та астмі, особливо в опалювальний сезон. Акваріум не викликає алергічних реакцій у людини, як, наприклад, теплокровні тварини, тому любителям природи, які мають алергічні реакції на шерсть, все частіше приймають рішення про покупку акваріумів.

Акваріум також часто займає досить вагоме місце у шкільному куточку живої природи. Однак, фахівці, які опікуються ним, мають не достатньо інформації стосовно утримання та розведення багатьох досить цікавих гідробіонтів.

Саме тому об'єктом нашого дослідження було обрано гурамі перлинного (*Trichopodus leeri*). Ця акваріумна риба є дуже гарною та ефектною з одного боку, а з іншого – досить не вибагливою до умов утримання [1]. Власне, саме тому вона і є такою популярною як в Україні, так і за кордоном.

Перлинний гурамі, як і всі риби цієї групи, також відомі як лабіринтові, названі так по причині наявності у них лабіринтового органу, яким ці риби вдихають повітря з атмосфери. Як і будь-яка риба, цей вид може отримувати кисень з води, в якій живе, за допомогою зябер. Але у лабіринтових риб є додатковий спосіб дихання – атмосферним повітрям. Лабіринтовий орган розташований у зябровій порожнині з боків голови, прямо над зябрами. Ця акваріумна риба вдихає повітря, ковтаючи його над лінією води. Повітря

надходить у дві камери з губчастою поверхнею, яка має велику внутрішню площу та розвинену мережу кровоносних судин. Така здатність дихати повітрям дозволяє лабіринтовим риbam, таким як перлинний гурамі, виживати в природних умовах у воді з дефіцитом кисню [2].

Цей вид гурамі у природі живе у повільно текучих прісних водоймах південно-східної Азії та Індонезії. Води, в яких їх можна зустріти – це річки, озера, деякі низинні болота, досить часто з відносно високою кислотністю води. Усі ці водойми, як правило, мілкі та мають повільну течію, до того ж щільно заповнені рослинністю. Тому перлинний гурамі любить використовувати зарості рослин як місце, де можна сховатися та поплавати, перш ніж піднятися на поверхню за повітрям.

Обговорювана акваріумна рибка надає перевагу живим кормам. Ми рекомендуємо кормити її мороженими артемією, мотилем, чи дафнією, а також періодично додавати у раціон трубочник. За нашими спостереженнями перлинні гурамі також охоче споживають корми у вигляді пластівців та гранул як українських, так і зарубіжних виробників.

Для успішного розмноження обраних плідників перлинного гурамі відсаджують в окрему ємність об'ємом від 30 літрів. Бажаною умовою при цьому є те, щоб висота акваріума була не більше ніж 25 см. Воду повинна бути добре відстояною і відносно м'якою, рН – близька до нейтральної, а температура близько +27+29 °С (тобто вища на 2-3 градуси, ніж зазвичай).

У акваріум краще помістити будь-яку рослину, що плаває на поверхні води. Зазвичай використовують ряску малу, річчію плаваючу або ж пістію (водяний салат). Нерестовий акваріум ставлять у тихе місце, щоб риби не злякалися. Бажано його накрити покривним склом, щоб температура повітря також була більш-менш сталою. Зрозуміло, що це особливо важливо у осінньо-зимовий період, коли температура повітря у приміщенні значно нижча, ніж температура води у акваріумах. Плідники повинні бути статевозрілими і готовими до розмноження. Зазвичай у перлинного гурамі особини стають такими у віці близько семи чи восьми місяців за умови якісного і різноманітного харчування. За кілька днів до запланованого початку нересту самця і самку розсаджують у окремі ємності, забезпечуючи їх якісне та різноманітне харчування. Тут є ще один досить важливий аспект, про який часто забувають. Необхідно щоб гідрохімічний склад води у всіх ємностях, куди ми переміщаємо плідників був максимально подібним до такого у загальному акваріумі. Якщо цієї умови не дотримуватись, то плідники можуть отримати певний стрес і у найгіршому випадку взагалі відмовитись від розмноження.

Коли все готово до нересту самець починає будівництво гнізда. Він набирає у рот повітря і випускає з нього невеликі бульбашки, формуючи тим самим гніздо для майбутнього нересту. Це гніздо може в себе включати річчію або ряску. Якщо в акваріум помістили водяний салат, то самець зазвичай формує гніздо під ним. Після побудови гнізда, самець намагається залучити самку до власне нересту, плаваючи колами навколо неї, розправляючи на всю довжину свої плавці. Він поступово підштовхує самку до гнізда, обіймаючи своїм тілом і

видавлюючи ікру. Після цього сам одразу ж виділяє молоки і при цьому, очевидно, відбувається сам процес запліднення. Власне нерест може тривати до двох годин, за які самка здатна вимітати до двох тисяч ікринок. У цей період годувати риб або ж якимось іншим чином турбувати їх не можна.

Відразу після нересту самку перлинного гурами слід відсадити назад у загальний акваріум, а самець залишається доглядати за майбутніми мальками. Якщо самку не відсадити, пропустивши момент закінчення нересту, то самець все одно може за нею ганятись і навіть нанести їй певні травми. Самець, що залишається у нерестовику, стежить за чистотою гнізда, видаляючи незапліднені ікринки з нього, а також збираючи ікринки, що випали, в рот і переміщаючи їх в скупчення пухирців повітря. Годувати його в цей період не потрібно, бо він може випадково з'їсти разом з кормом і своє потомство. Після того як ікринки потемніють (зазвичай через два дні), з них виводяться личинки, що мають жовткові мішки для харчування на найближчих декілька діб. Самця після цього слід відсадити, а рівень води в нерестовику бажано зменшити до 6-10 см. Якщо самця не видалити з нерестового акваріума у терміни про які ми щойно згадували, то це може призвести до того, що він з'їсть все своє потомство.

Список літератури:

1. Буднік С. В., Колосок А.М. Акваріуміст-початківець: навчальний посібник . Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 156 с.
2. Мельник О. П., Костюк В. В., Шевченко П. Г. Анатомія риб. К. : Центр учб. літ-ри, 2008. 624 с.